

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

7 pošti prejemnik velja: Za celo leto predplačan 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
7 administraciji prejemnik velja: Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za en mesec 1 gl. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Mesečnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28:

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petiti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 194.

V Ljubljani, v ponedeljek 25. avgusta 1890.

Letnik XVIII.

Velikonemški pevski odmev.

Na Dunaju se je vršila minole dni četrti nemška pevska slavnost. V metropoli cesarstva našega se niso zbrali nemški pevci samo iz onih avstrijskih pokrajin, kjer negujejo nemško pesen, temveč zlasti iz sosedne nemške države. Da je bilo zastopništvo nemških pevcev na Dunaju gledé na vdeležbo in sijaj povsem lepo, o tem nihče dvojil ne bode, komur so znana sredstva velicega nemškega naroda, in posebna naklonjenost, koja skazuje vsakemu nemškemu podjetju pri nas tudi v višjih krogih.

Toda brez razžaljenja slovanskih narodov ne mine nobena nemška slavnost, sicer bi ne imela nemškega lica. S tem svojstvom ponaša se tudi završeni shod nemških pevcev na Dunaju. Najpoprej so ob nas brusili jezike svoje različni govorniki, naposled prišle so na vrsto nemške novine, koje nas psujejo in obdelavajo po svojem običaju. „Kdaj so slavili Čehi, Poljaki ali Slovenci slavnost, kateri bi mogli prisotvovati členi dinastije in ji slediti s tako omiljenostjo, kakor slavnost nemških pevcev?“ — vpraša arogantno „Neue Freie Presse“. Namen temu vprašanju je jasea. Ni treba, da bi ožigosali predrznost, s kojoj ta list zlorabi imena členov vladarske rodbine, ki so se vdeležili pevske slavnosti. O tem naj javnost sama sodi. Toda osti, ki je v tem vprašanju naperjena proti nam Slovonom, da se udanost in lojalnost slovanskih slavnostij sumniči, ne smemo ostati dolžni odgovora.

Od kedaj so pa nemške slavnosti lojalne? Na to odgovarja uradna „Presse“ pomenljivo, rekoč: „Od leta 1883. je nastal v mišljenji Dunaja obrat v tej smeri, da se je našel način spojitve nemštva z lojaliteto.“ V sled tega spričala oficijoznega lista ni torej nemška lojalnost zeló stara! Vprašanje je, so bili nemški listi opravičeni in poverjeni iz te mlade lojalnosti delati zoper nas kapital? Odgovarjamo na

to: Nikoli! Odločno pa protestujemo, da se neomajane udanosti in lojalnosti dotikajo listi, iz kojih tabora se je izcimila in pojavila cela vrsta izjav, ki morajo navdajati vsacega Avstrijca z gnevom.

Tako je poslanec profesor dr. Kraus obljuboval v državnem zboru leta 1884., da „Nemci branijo svoje postojanke na prednjih stražah do — odločilnega trenutja“. Na „šulferajnskem“ shodu dné 8. novembra 1885. l. v Draždanih rekel je dr. Knoll: „Nemci v Avstriji se čutijo z Nemci v „rajhu“ kot jedno telo vzlic ločitvi l. 1866.“ — Dr. Russ pojašnjeval je l. 1883. v Karlovih Varih, da „naše narodne prepire more končati samo tuji meč, in da je nastala doba, ko morajo nemškim besedam slediti — nemški čini.“ In sam Plener poučeval je naše poslance v državnem zboru, da „Bismarck želi okrepjenje nemškega gibanja v Avstriji na korist bodočnosti nemške države“. Vrh tega pa nečemo tu še navajati, kaj so rekli znani Dumreicher, Foregger itd., dalje nemški radikali, na pr. Strache, Knotz, ki si je te dni ogledoval Ljubljano na svojem potovanju, in kar so pisarili raznoteri nemški listi. Vprašamo torej, ima li pravico ta stranka Slovincem predbacivati nelojalnost?

Ne zavidamo Nemcem sijajne pevske slavnosti na Dunaju, kajti nikjer ne uvidevamo razloga, da bi se jim tudi pri družih prilikah delale zapreke, kedar hoté samo: telovaditi, streljati ali peti. Zoper to pa odločno izražamo protest, da bi se pevske slavnosti na Dunaju in drugje v Avstriji zlorabile za velikonemške demonstracije, in da bi avstrijska zemlja postala torišče nemških zarot, kojih imamo tako preveč.

Slavnost dunajska je bila povsem politična slavnost. Ves ta shod s svojimi manifestacijami bil je tako prirejen, da bi na politični svet v Avstriji in

Nemčiji provzročil največji pritisk v korist nemške ideje, to je: v prosepah dosege nemške nadvlade nad Slovani v Avstriji. Po vsej pravici bi sedaj po 24. letih od usodne bitve pri Sadovi človek mislil, da o prirojenih življenjskih pogojih avstrijske države še dvojbe biti ne more: in vendar se vrše poskusi za nemško nadvlado v Avstriji s kričanjem in hrupom v soglasji raznih vrst družbinskih, pri kojih se govoriči o pristnem „avstrijanstvu“.

Res, da so godbe svirale tudi cesarsko pesen, toda koj za njo pa „Die Wacht am Rhein“, „Heil Dir im Siegeskranz“, in na splošno zahtevanje tudi „Das deutsche Lied“, poznato izživljajočo pesen zoper Slovanstvo, katero je predzadnje nedeljo pelo na slovenskih tleh v slovenski postojnski „Jami“ 100 saskih grl! In za to se še zmenili niso na pristojnem mestu, kajti: to je bilo nemški! Gorjé, da bi bili slovenski pevci kje učinili slično breztačnost. To bi bilo kričanja in pisanja o panslavizmu! Pangermanizem — sevéda to je nedolžna igračica. —

Kakor običajno, razvozljali so se Nemcem jeziki stoprav pri pijači ali komersu. Načelnik dunajskemu pevskega društvu, dr. vitez Olšbauer, slovanskega pokolenstva, čenčal je Nemcem iz „rajha“, da „niso prišli na tuje“ in konečno vskliknil: „Nemci bivajo na Dunaju, krasna naša Avstrija je nemška dežela!“ Na to je pa zažrila iz tisoč in tisoč grl navdušena pruska narodna himna...

Gnusi se nam res, brozgati po tej gnojnici velikonemških demonstracij povodom pevske slavnosti na Dunaju. Tam, kjer se ne dela noben razloček več med Avstrijo kot inozemstvom za Nemce iz „rajha“, kjer se pomičejo takorekoč meje Nemčije daleč za Dunaj, kjer se drzno izživlje nenemško prebivalstvo in kjer se Avstrija proglašá za nemško ozemlje: tu se ne more mnogo govoriti o avstrijskem domoljubju, tu mora vskipeti vsakemu domo-

LISTEK.

Marko Mesić.*)

(Spisal I. St.)

Ob istem času, ko je po ravni Slavoniji preganjal Turke glasoviti frančiškan oče Luka Imbrišinovič, katerega životopis je bil v „Slovincu“ objavljen, vzdignili so se tudi kršni sinovi górenje Hrvatske, posebno v Liki in Krbavi, pod glasovitim Markom Mesićem, da stresejo tudi oni s sebe težki turški jarem. Vredno je tedaj, da poznamo tudi tega junaka, ki je toliko žrtvoval, da se podjarmljena Hrvatska oslobodi.

Marko Mesić se je narodil okoli l. 1640 od zastavnika Brinjskega, ki je bil kasneje stražmešter Ogulinski, bržkone tudi še v Brinju;**) mati pa mu je bila iz plemenitega roda Holjevevega. Kot sin premožnejšega in odličnejšega krajiškega častnika je dovršil početne šole v kojem samostanu, a kasneje je višje nauke izučil v Zagrebu pri Jezuitih. Bržkone da je tudi v Italiji učil višje nauke, kajti dobro je znal talijanski, nemški pa ne. Po dovršenih naukih postane duhovnik srenjsko-modruške škofije, katerej je trebalo svetovnih duhovnikov, zmožnih

latinskega jezika, ker je imela večjidel le duhovnike glagolaše, ki so opravljali sveto službo v staroslovenskem jeziku. O mladosti Mesićevi vémo prav malo. Prvikrat se omenja Marko Mesić ob času zarote bana Petra Zrinjskega in kneza Franje Frankopana l. 1670. Marko Mesić, ki je bana Petra Zrinjskega lično poznaval od tistega časa, ko je Zrinjski zapovedoval v Primorski Krajini, ter tudi brez dvojbe večkrat vojeval v banovih četah, nadejal se je, da bode ban kaj dobrega storil za Hrvatsko, razdrobljeno domovino zedinil, a tuje samosilnike odstranil, pa je radi národne koristi z banom dopisoval in se dogovarjal. Zatoraj so ga bili osumničili, kakor tudi neke druge hrvatske častnike, da sodelujejo v zaroti banovi. Ali naš Marko se je opravičil pred poglavarji ter je dobil milost kakor tudi drugi banovi privrženci. — Mesić je bil župnik v Brinju ter je kot tak večkrat četoval s svojimi Brinjani in Otočani na Turke. V teh praskah se je izkazal Mesić pravega junaka, ter je sam mnogemu Turčinu odrobil glavo z ramen. To so mu neki zameravali, da on — duhovnik — tudi sam ubija četudi le sovražnika, zato gré v Rim k sv. očetu papežu, da dela pokoro. Meseca maja l. 1676. ga je odrešil papež Klemen s pismom, ki se še dandanes hrani v matici kaptola senjskega. Tudi je papež dovolil Mesiću, da more biti tudi na dalje mašnik in vojaški kapelan.

Kako je bil Marko Mesić v svoji škofiji cenjen, dokazuje to, da je bil l. 1678. izbran za arhidijakona in kanonika senjskega. Karlovški generali (večjidel Nemci) so naselili okoli Brinja mnogo starovercev, a to je jezilo Brinjane, ker je njih že samih dosta tamkej bilo, a zemlje malo, pa so se zato uprli, a nekateri so se celó izselili iz svojega zavičaja ter se naselili okoli Ivanića. Gospóda je pomislila na Mesića, da je on spuntal Brinjane, ga obsodila l. 1680. brez preiskave ter mu prepovedala zadržavati se v Karlovški in Primorski Krajini. Radi te krivične obsodbe se je obrnil Mesić na senjski kaptol ter ga poprosil za njegovo obrambo. Ali vrednega Mesića ni branil samo senjski kaptol, nego tudi zagrebški škof Martin Bosković, pa so ga vsled tega pustili na miru. Od tega časa se skoz več let ne omenja nič o Mesiću, razven tega kako je sezidal in uredil novo župno cerkev na podrtini stare samostanske cerkve v Brinju.

Bolje in večkrat se omenja naš Marko, odkar je bila strta turška sila pod Dunajem l. 1683. Glas o teh sijajnih zmagah je preletel kakor blisk od Donave do Bojane in Balkana; ves hrvatski narod se probudi, in na mnogih krajih se je lotil celó meča, da si izvojuje zopet svojo staro slobodo. Prvi so se vzdignili kakor po navadi junaci Senjani s Podgorci in Kotorani. Brinjani pohité k svojim bratom v Kotare, pobunijo tamkej narod ter osvoje

*) Po R. Lopašiću.

**) Glej Valvasor XII. str. 96. s sliko tega mesta.

ljubu srd in gnus. Kaj neki so mislili ti Nemci iz Nemčije, čuvši take govore od Avstrijcev in videči to gusno licemerstvo? V istini je to grozna podlost domoljubnega duha, da se mogó dogajati jednake reči na Dunaju! Še večja je pa glupost, da je Dunaj ves nemški, kjer je ogromno število prebivalcev nenemško, in v Avstriji samo jedna petina nemške narodnosti. Toda drevesa ne rastó do neba! Zlo posledico bodo pa povsem imele te velikonemške burke, razburile bodo gotovo vse nenemške narode, koji so in ostanejo glavna zaslomba, podstava in moč Avstrije.

Na Dunaju sta bivala baš minole dni povodom proslave 60. rojstvenega dne presvetlega cesarja dva bataljona iz zasedenih dežel, Bosne in Ercegovine, povsem slovanske vojske. Vprašamo, je li to razumna propaganda za Slovane, staviti jim na Dunaji pred oči in pred njimi demonstrirati, da v Avstriji neka stranka napenja vse svoje moči, da priredi državi umetelno lice in ugrabi nenemškimi narodom njih svojstva in narodno pravo? Ali naj se také pridobé slovanske dežele in slovanski narodi v Avstriji?

O tem pa, kar je bilo dovoljeno Nemcem na Dunaju, nam pa prepovedano v — Mariboru, Gorici in Trstu, spregovorili bomo še svojedóbnó — resno in umljivo besedo!

Politični pregled.

V Ljubljani, 25. avgusta.

Notranje dežele.

Češko-nemška sprava. Kakor nam piše dopisnik iz Prage, je grof Nostic v katoliško-političnem društvu naglašal, da bodo veleposestniki glasovali za spravo. — Glasilo bratov Gregrov, ki imajo mnogo privržencev, pa piše, da Mladočehi ne bodo glasovali za spravo, četudi jim vlada dovoli češki notranji uradni jezik. Vendar Mladočehi v tem slučaju ne bodo složni. „Podripan“ glasilo mladočškega poslanca Špindlerja, namreč piše, da se utegnejo nekateri Mladočehi v tem vprašanju zjediniti s Staročehi.

Deželno-zborske volitve na Gorenjem Avstrijskem vrše se v kmečkih občinah danes. Sigurno bodo izvoljeni vsi konservativni poslanci, ker povsod imajo večino konservativni volilni možje.

Vnanje države.

Rim. Iz Rima se poroča listom: Novi španski poslanik pri sv. Stolu, don Luis Pidal y Mon, je izročil sv. Očetu Leonu XIII. poverljivo pismo. Luis Pidal je brat onega Pidalja, ki se je pred nekaterimi leti toliko poganjal v španski zbornici za svetovno gospodarstvo sv. Očeta. — Ruski zastopnik pri sv. Stolu, Izvoljsky, se je povrnil s svojega dopusta v Rim.

Srbija. Iz Belega Grada v „Pol. Corr.“ priobčena poročila trdijo, da se utegne lepó rešiti vprašanje, ki je bilo navstalo vsled prepovedi ogrske vlade z ozirom na uvažanje srbskih prešičev na Ogrsko. Ta zadeva je zdaj v prijateljskem diplomatskem pretresanju, in upanje, da se odstranijo dotične zapreke ter prične redni promet, nikakor ni

neopravičeno. Mnogo se je pisalo po časnikih o protiavstrijski mržnji v Srbiji zaradi zgoraj omenjene prepovedi ogrske vlade, a pomniti je, da so o tej mržnji pisali največ Srbiji sovražni listi, kateri so jo hoteli le očrniti pred Avstrijo.

Bolgarija. Poročalo se je že listom, da je zahtevala ruska vlada od bolgarske, naj izpusti v Paničevi zaroti zapletenega in na devetletno ječo obsojenega ruskega podložnika Kalubkova. O tem se piše zadnje dni iz Sofije, da je bolgarska vlada naznanila nemškemu generalnemu konzulu, zastopniku ruskih interesov v Bolgariji, baronu Wangenheimu, da hoče ugoditi v tem smislu ruski vladi.

Francija. Pretekle dni je bival ruski vojni minister Vannovsky v Parizu. Pred svojim odhodom v Rusijo je imel baje s francoskim generalom Miriblom daljši pogovor, kateremu pripisujejo pariški politični krogi veliko važnost. Sočasno je govoril imenovani minister s sodrušnikom „XIX. Siecle“ ter mu po njegovem poročilu tako-le govoril: Bolan in utrujen sem prišel na Francosko, da si pridobim novih močij; Vaše podnebjje, Vaše vode in ljudstvo francosko me vrlo okrepečajo. Nepotrebno se mi zdi, govoriti Vam o prijaznem in naklonjenem sprejemu, kateri se mi je skazal. Saj so vže poročali časniki, da sem bil pri tem večkrat do solz ganjen. Naklonjenost francoska do Rusije in ruska naklonjenost do Francije nikakor ni le prazna fraza; ta naklonjenost ima svoje korenine v srcih obeh narodov, to je bilo od nekdanj, tako je in bo tako ostalo. Zal, da ni človek prost ter ne more ostati pri ljudeh, katere ljubi, dokler bi rad. Moja služba me opominja, zapustiti to, tako mi ljubo ljudstvo, ki je pravi naš prijatelj. Med ruskim prebivalstvom je več naklonjenosti do Francije, kakor do katere si bodi druge evropske države. Tu pa ne mislim višjih krogov, ki so bili od nekdanj navdušeni za vse francosko; govorim marveč o priprostih ruskih mušikih, kateri govoré po vsej Rusiji, kakor hitro slišijo kaj o Franciji: „Francozi so naši bratje in prijatelji.“

Nemčija. Z Bavarskega prihajajo že nekaj let sem poročila o grdem ravnanju vojakov. Četudi je vojni minister izdal najostrejšje ukaze in je zbornica obljubila, da hoče skrbeti za izboljšanje vojaškega stanú, storilo se ni vendar še nič za to. Tako vsaj se lahko sklepa iz dogodka, ki se je pripetil nedavno mej vojaštvom. Nekemu vojaku sta dala dva jednaka podčastnika nasprotna ukaza. Poslušni vojak je izvršil, kar mu je bilo zaukazano. Seveda revež jima ni ustregel, zato sta ga pa tako davila in bila, da so ga morali v bolnišnico prenesti; posluš je neki popolnoma zgubil. Govori z veliko težavo in zeló nerazumljivo, večkrat se mu meša v glavi, sicer je malo upanja, da bi ozdravil. Ni čudo torej, da se čuje mej južnim nemškim prebivalstvom o vedno večji nezadovoljnosti. Vsaj je pa tudi dovolj žalostna resnica, če se po vojašnicah tako surovo postopa. Tako ravnanje z vojniki utegne imeti v slučaju žalostne posledice. — Iz Berolina zagotavljajo najnovejša sporočila, da je obljubil ruski car nemškemu cesarju, obiskati ga sredi meseca oktobra. Ker pride s carjem tudi carinja v Berlin, trdijo politični krogi, da utegne biti ta obisk jako velikega pomena. — Kakor trdi to poročilo, ponehale so medsebojne napete razmere mej ruskim in nemškim vladarjem. Četudi ne bi imel obisk nemškega cesarja drugega posledka, kakor sprjaznjenje z ruskim carjem, bilo bi dosti že to; zakaj mejsebojno prijateljstvo vladarjev vpliva izvestno mnogo na mir.

Anglija. Kakor sebični pajek svojo mrežo, razpenja Anglež svoje prometne mreže na vse strani. Da pa zadene pri tem ob mnoge zapreke, razume

se samo ob sebi. Od l. 1857. do 1890. leta je imela Anglija mnogo bojev, s katerimi si je hotela zavarovati svoje naselbinske interese. Vse tako zvane „male“ vojne so jo stale blizu 22 milijonov funtov šterlingov. Od teh pride na vojno (1857.—1862. l.) s Kitajcem čez 6 milijonov funtov šterlingov; na vojno v Abesiniji (1867.—1870. l.) okoli 8,300.000 funtov šterlingov; na vojno v južni Afriki (1879. do 1880. l.) 2,772.000 funtov šterlingov in na prodiranje ob reki Nilu čez 1,250.000 funtov šterlingov. Ponesrečena oetba generala Gordona v Kartumu je požrla 300.000 funtov šterlingov in naposled vojna z Afganistanom 3 milijone funtov šterlingov.

Grecija. O nameravanem preosnovanju grškega ministerstva se nedavno poročali listi. Kakor trdijo najnovejša poročila iz Aten, izvršila se je deloma preosnova grške vlade, in sicer ne le v vojnem in naučnem, marveč tudi v ministerstvu notranjih zadev. Vlada Trikupisova je v svojej novi sestavi tako-le: Trikupis: predsednik in finančni minister; Dragumis: minister vnanjih zadev; Zamados, vojni minister; Theotokis, minister notranjih zadev in začasno minister mornarice; Vulpiotis, pravosodni minister; Kanakaris, bogočastni in naučni minister.

Španija. Španski vojni minister Azcarraga dela različne preosnovne načrte, katere meni predložiti prihodnji zbornici. Preosnovati méni vojaštvo s tem, da bode pomnožil število baterijskih topov, pomnožil broj častnikov ter jim zvišal plačo. — Kakor je videti, nočejo se evropske države nikakor vzgledovati po severnoameriških Združenih državah, katere so kolikor mogoče omejile število čet ter s tem zdatno zmanjšale državne troške. Vsa Evropa bo kmalu ogromen vojni tabor, če se bo oboroženje še tako nadaljevalo.

Portugal. Iz Lisabone se poroča dne 23ega t. m.: Angleško-portugalska pogodba, podpisana dne 20. t. m. v Londonu, bila je včeraj uradno razglášena. Kakor je videti, je portugalsko prebivalstvo sploh zadovoljno s pogodbo, katero je sklenila portugalska vlada z Anglijo.

Izvirni dopisi.

Iz Črnomlja, dne 20. avgusta. V št. 166. in 186. „Slovenca“ sta bila priobčena dva dopisa, ki sta se dotaknila nekoliko tukajšnjih razmer. Ker se pa govori in od ene strani trdi, da sta bila ta dva dopisa obrnena zoper okrajni šolski svét, in se spodtikujejo posebno v drugem dopisu nad sledečimi besedami: „Da se je šola tako počasi zidala, da ni bila ob določenem času dodelana, temveč jedno celo polletje pozneje, in voditeljevo stanovanje šele koncem šolskega leta dogotovljeno, vé vsakdo, kje tiči vzrok, in zakaj se je s podjetniki tukajšnje šole drugače ravnalo, kakor s podjetnikom šole v sosedni fari, kjer se je z njim tako strogo postopalo, da je bil takoj z denarno globo kaznovan, ker se je le nekoliko dni zakasnil.“ zato bodi javno in naravnost povedano, da dopisnik pri tem okrajnega šolskega svéta ni imel niti v mislih, povsem še dotakniti se ga ni hotel, najmanj pa ga strankarstva dolžiti, ker prepričan je, da se je okrajni šolski svét vedno trudil svoje dolžnosti izpolniti. Zato obžaluje dopisnik, da se dopisa in osebno prej navedene besede tako razlagajo.

Iz braniške doline, 21. avgusta. (Potovanje c. kr. namestnika čez Kras v braniško do-

tedanje turške trdnjave: Benkovac, Perašić, Ostrovič, Polešnik, Nadin in Obrovac. Na tem potu je spremljal Marko Mesić svoje zemljake v Kotare ter skrbel za sporazumek in slogo mej narodnimi vodjami. Tudi Benečani v Dalmaciji so udarili l. 1684. na Turke. Vstašev sposobnih za orožje je bilo na obeh straneh Velebita mnogo tisočev, a na čelu jim vojvode Stojan Janković, Ilija Smiljanić, knez Franjo Paradeiser (Posedarski) ter Zadranin Simon Bartolac. Lika je ta upor komaj dočakala, ter je največ upornikov krščanskih bilo ravno iz Like. Zdaj niso dali Turkom niti oddahniti. Ves ta upor je izšel od samega naroda. Vodje tega narodnega upora niso bili na čistem, čegava bode zemlja, ko preženo iz nje Turke. Eni so bili zato, da se izroči Benečanom v obrambo, a Marko Mesić je ostal veren svojemu zakonitemu kralju.

L. 1685. je poslal karlovški general Herberstein dve vojski na ličke Turke. Vojski so vodili izkušeni vojvode: stotnik turanjski baron Franjo Oršić, stotnik ogulinski baron Štefan Vojnović, stotnik baron Ivan Jurij Gušić in stotnik banilovački grof Adam Purgstal. Le-ti vojni je spremljal Marko Mesić kot vojni kapelan in sprovodič. Prva vojska napade Krbavo ter jo očisti Turkov, a vlovljene Turke odpošlje na Turško.

Druga vojska se vzdigne na Liko ter obsede trdnjavo Grebenar. Ker je niso mogli brez težkih topov osvojiti, nanесли so okoli nje sila drv, ter jo

tako zažgali. Turci so večkrat pridrli iz trdnjave, ali jih je vođja Oršić vselej junaško sprejel in odbil. Samo nekoliko otrok in žená so spustili Turci iz trdnjave po vrvi, a oni, ki so ostali notri, so zgorili. Pred Budakom je pričakalo naše 500 konjikov in 300 pešcev turških. Le te razbije stotnik Vojnović po hudem boju. Tudi okoli Široke Kule so osvojili naši to pot nekoliko manjih gradičev in dvorcev turških ag. Pri tem poslu pa niso šli za tem, da se kaj osvoji, nego so samo plenili in pokončevali. Pod Novim so požgali 400 hiš, a potem se dvignejo na Ribnik, takrat najjačo trdnjavo. Tudi Ribnik so osvojili in okoli njega razdžali deset manjših kul. Silen plen je odpeljal s seboj v Karlovec general Herberstein, a našim pa je bilo kasneje samim žal, da so tako strašno Liko opustošili. Tudi prihodnje leto so nameravali nadaljevati četo vanje po Liki, ali niso mogli, ker so hrvatski krajišnici morali vojevati v Slavoniji. Pa če tudi ni redovita vojska vznemirjala ličkih Turkov, vendar oni niso imeli mira pred Podgorci, ki so osvajali njihove zemlje. L. 1688. so poplenili Brinjani in otočani Liko okoli Budaka, a Stojan Janković je popolnoma očistil Kotare Turkov ter prodril do Ribnika. Tudi benečanski general Cornaro je prišel narodu v pomoč, ko je osvajal Turkom Knin v Dalmaciji.

Med tem pa nastopi l. 1689., v katerem je prenehalo v Liki in Krbavi turško gospodstvo, ki je

trajalo 160 let. Ker so se Benečani pripravljali, da osvoje za sebe Liko in Krbavo, skliče spomladi l. 1689. general Herberstein hrvatske krajišnike pod orožje in sicer vse od Karlovca pa do morja. Marko Mesić je bil glasnik in poverjenik generalov med narodom, ki ga je hrabil in z živo besedo nagovarjal po vseh mestih in krajih na upor. Na njegov glas se je vzdignila vsa krajina ter se zbrala pod narodnimi vonjami 15. junija 1689 pri gradu Novem v Liki. Z narodnimi vodjami so bili sporazumni tudi Kotorani, na čelu jim Stojan Janković in neki frančiškan, župnik v Vinjarcu. Marko je šel vedno v prvih redovih s križem in sabljo v roki. Tako navdušeni so pridobivali naši vojaki grad za gradom, mesto za mestom. Poplašeni Turci so se predajali z dobra. Tako so pale v krščanske roke trdnjave Novi, Bilaj in Ribnik, Grebenar, Široka Kula, Budak in Perušić. Turškim rodovinom je bilo dovoljeno izseliti se na Turško, a neki so rajše ostali ter se kasneje pokristijanili.

V desetih dneh osvoji Liko skoraj brez krvoprelitja narodna vojska. V Perušiću je bral naš Marko svečano mašo-zahvalnico za milost, katero mu je Bog izkazal, da so tako lahko oslobodili Liko. Mesić je onim, ki so ostali v Perušiću, in ki so se hoteli krstiti, v imenu generalov govoril, da morajo biti verni gospodu Bogu, veri katoliški in cesarju.

(Dalje sledi.)

lino, Ajdovščino in nazaj. — Nasprotovanje gledé zidanja braniške ceste. — Slovesen začetek 18. avgusta in slovesen obed.) Že ste objavili, da je naš novi namestnik gospod vitez Teodor Rinaldini dné 5. in 6. t. m. obiskal del Krasa in vipavske doline in se vnovič osebno prepričal o nepresežni zvestobi primorskih Slovencev do Avstrije in njenega vladarja. Iz Sežane, kamor je došel z jadernim vlakom, peljal se je, povsod slovesno sprejet, s svojo kočijo skozi Tomaj, Dutovlje in Koprivo v Kobdilj, kjer je bil pri velespoštovanju rodbini Fabijani-jevi obed. Namen tega sicer povsem službenega pohoda je bil ob enem tudi, da se c. kr. namestnik osebno prepriča o veliki potrebi ceste po braniški dolini pod kraškimi pogorjem v Gorico, za katero se je dobila nedavno državna pomoč 5000 gld. Ali cestni odbor ajdovski, ki že dvaindvajset let nasprotuje zidanju te ceste iz same sebičnosti, je prejšnji dan pred odhodom c. kr. namestnika iz Trsta opetovano tjekaj brzojavil poslednjemu, kako nevarna je skladovna cesta čez Štanjel v braniško dolino in čez Šmarije po vrtoških ovinkih skozi Žablje v Ajdovščino, in da je vsekako boljše peljati se daleč okoli po skladovni cesti skozi Rašo in vipavski trg v Ajdovščino, akoravno je c. kr. goriško glavarstvo dotičnim županstvom naznanilo, da se bode vozil c. kr. namestnik po gori omenjeni skladovni cesti naravnost čez Šmarije v Ajdovščino. In zakaj si je prizadeval ajdovski cestni odbor odvrniti c. kr. namestnika od uradno že objavljene poti? Da ne bi videl c. kr. namestnik braniške doline in potrebe one ceste, ki je tolikanj potrebna nekaterim občinam ob primorsko-kranjski meji, in ta ni le dotičnim občinam, ampak je tudi državi v stratezičnem oziru v veliko korist! Ali „zaklela se zemlja raju, da se sva tajna doznaju,“ ko zvedó v Gaberji in Šmariji to prekarnjenost ajdovskega cestnega odbora, — ne bodi lén, — gre posebna deputacija ravno omenjenih občin takoj v Kobdilj, kjer je obedoval c. kr. namestnik z malim spremstvom, to je, s svojim tajnikom in voditeljem sežanskega glavarstva, ter ga naprosi, da bi si blagovilil ogledati dotične kraje in potrebo omenjene ceste vsaj do občine Šmarije.

Gospod namestnik obljubi to ter stisne roke šmarijskemu županu.

Veseli tega vspeha zoper ajdovski cestni odbor, smo šli z nekaterimi občinskimi starešinami iz Gaberje in Šmarija in drugimi možmi omenjenih občin na lice mesta v dolino k mostu v Podlazih pod Štanjelom. Tu ga pričakamo s slovenskimi zastavami, s strelom iz topičev in „živio“-klici.

Gospod stopi iz kočije, in po navadnem predstavljanju duhovščine — bila sta navzoča gg. vikarja gaberski in braniški, šmarijski župnik je pa čakal v pol ure oddaljenem Šmariji pred slavolokom — in starašinov z dotičnimi župani na čelu, dá si pokazati načrt ceste; povprašuje oba župana, zakaj se protivi ajdovski cestni odbor tej potrebni cesti in kdo so po imenu v onem odboru?!

Ko se mu je vse to natanko razložilo in dopedevalo ter se vladi priporočilo za nadaljno podporo, vsede se gospod s svojim spremstvom zopet v kočijo ter se pelje do bližnjega Šmarija, kjer je bil zopet od g. župnika, županstva in od vsega ljudstva z burnimi klici in gromovitim streljanjem sprejet. Po kratkem odmoru se odpelje, ne, kakor je bilo uradno naznanjeno, čez velike Žablje, (ponemčeno: Gross-Krotendorf) v Ajdovščino po bližnji poti, ampak po daljši nazaj čez Štanjel in Rašo skozi Vipavo v Ajdovščino, in to menda jedino radi tega, ker je bil napravljen slavolok pri šturijskem mostu, namesto pri Ajdovščini od goriške strani, kakor je ukazal isti cestni odbor, ki je hotel zaprečiti na vsak način c. kr. namestnika, da ne bi videl potrebe in lica braniške ceste, kar pa mu ni obveljalo v našo veliko zadovoljnost. (Konec sledí.)

Iz Prage, dné 23. avgusta. (Jubilejna slavnost „Maticice šolske“ v Pardubicih. — O listu „Politik“ in njega politiki. — Sprava v domačem taboru. — Občni zbor katoliško-politiškega društva za češko kraljestvo.) Nepozabni so vtisi, koje so prinesli seboj vdležniki jubilejne slavnosti „Šolske Maticice“ iz Pardubic. Čehi iz kraljevine, mejne grofije in vojvodine podajali so si tu roke k vzajemnemu kulturnemu delovanju. Minoli petek in soboto, v dan, ko so se na Dunaji vršile hrupne, velikonemške demonstracije nemških pevcev, posvečena sta bila na Češkem najvažnejšemu življenjskemu narodnemu podjetju.

Iz vseh pokrajin češke korone zbrali so se v Pardubicih mnogoštevilni odposlanci „Ustřední Maticice školské“, da dostojno proslavijo njeno jubilejno zborovanje. Brez razločka strank čestitali so tu Čehi složno in s skupnim željam in navdušenjem blagodejnemu delovanju najkoristnejšega društva. Tu ni bilo razločka med Mlado- in Staročehi; lep dokaz, da v boji zoper skupnega sovražnika mora prenehati vsako strankarstvo in strasti.

Občno zborovanje otvoril je g. dr. Rieger, spominjajoč, da je češki narod nabral že v korist izobraženja 1.5 milij. goldinarjev. „Delo naše,“ — rekel je g. dr. Rieger, — „je človeško delo, — delo krščanske ljubezni! Vrh tega je važni moment, da se v maternem jeziku poučevano dete vse inace razvija npravno, nego v taki šoli, kjer se čuti tuje. Naše delo je narodno delo, in v tem je tudi politički pomen, dasi se je društvo naše vselej ogibalo politike. Narod mora gledati na to, da ohrani svoj jezik; v tujem jeziku vzgojevana deca ne edtujevalo se samo svojemu narodu, temveč postanejo največji njegovi neprijatelji, kakor to vidimo med Prusaki, nekdanjimi Slovani; ko so bili ponemčeni, postali so največji protivniki slovanskih narodov!“

Nato pozdravi vdležnike starosta pardubiškega mesta, g. dr. Žák.

Za Moravane izpregovoril je g. dr. Tuček iz Brna, toplo zahvaljujoč imenom domovine svoje „Osřednjo Maticico šolsko“.

Za njim se oglasi g. dr. Herold, rekoč, da se brutalnim načinom češkemu narodu krati prirojeno pravo, poučevati svoje otroke v maternem jeziku, in to pravo se najsurovejším načinom odjemlje češkim starišem s tem, da se jim naravnost krađejo deca! — Osnovajočim „Maticico“ bil je namen: pravo našega naroda, koje bodi po vsej domovini češki in po vseh čeških deželah dom njegov. Mi smo hoteli dokazati, bodisi v kateremkoli češkem kraji na Češkem, na Moravskem ali Šleziji, da narod naš ni tujec; mi smo hoteli zabraniti, kdor bi hotel na Češkem ustvariti nekako posebno zaprto ozemlje; mi smo je hoteli odpreti. Hoteli smo s skupno organizacijo dokazati, da so te dežele jedina nerazdružljiva domovina naša in da nas nihče ne bode razdružil!“

Gimnazijski vodja g. Jahn je razpravljal v navdušenih besedah namen „Šolske Maticice“.

Iskren je bil govor prof. g. Praske, ravnatelja „Matične“ gimnazije v Opavi in zastopnika šlezijjskih Čehov pri obnem zboru. Poudarjal je ljubezen šlezijjskega ljudstva do češke gimnazije v Opavi. Vspeh v Šleziji je tako ogromen, da se govornik, ki trideset let sledi dogodjaje v Šleziji, približno jednakega še nadejati ni mogel. Besede njegove so burno pozdravljali: „Na zdar Čechům šlezským!“ (Konec sledí.)

Dnevne novice.

(Isterske volitve.) Pri današnjji volitvi v Voloskem izvoljena sta jednoglasno Slavoj Jenko in Mate Mandić. Živeli vrli volilci!

(Osemdeseti rojstveni dan) vrlega rodoljuba in slovenskega nestorja g. dr. Jerneja Zupanca praznujejo vsi ljubljanski krogi. Kakor smo že poročali, sta pevski zbor čitalnice in „Sokol“ v četrtek večer svojemu častnemu članu priredila serenado in bakljado. Čestitale so mu v petek razne deputacije, v soboto večer pa so kranjski notarji in kandidatje priredili na čast predsedniku notarske zbornice „Pri slonu“ slavnosten večer. Bivši njegov koncipijent Janko Kersnik je v napitnici naglašal velike zasluge slavljenceja za slovensko domovino in notarski stan, njegovo dobrotljivost in radodarnost. Slavljencej je v svoji skromnosti odklanjal vse zasluge in izražal veselje, da za svoje stare dni vidi toliko vrlega naraščaja. — Še mnogo let!

(C. kr. notarska zbornica v Celji) je včeraj izvolila za prihodnjo dōbo nove ude, ti so gg.: dr. Lovro Baš, predsednik; odborniki: dr. Firbas, dr. Rađey (s 14 glasovi), dr. Š. Ožgan, dr. Geršak, Jurij Detiček in Anton Svetina s 13 glasovi; kot namestniki so izvoljeni gg.: dr. Ivan Kačić, Maks Kosèr (s 14 glasovi) in Frančišek Veršec s 13 glasovi.

(Družba sv. Cirila in Metoda.) Rodoljubne dame v Litiji in Šmartnem pri Litiji so nabrale za družbo 101 for. in tako stopile v kolo pokroviteljev. Bl. gospa Svetčeva je izročila znesek družbi in bode zastopala najnovejšo to pokroviteljico

pri obnem zboru. Slava vnetim narodjakinjam v Litiji in Šmartnem! Naj bi našle tudi drugod posnemovalcev. — Na Dunaji zbrani slovenski učitelji Kranjskega so v prijateljski družbi nabrali 10 for. za našo družbo. Hvala jim!

(Umrli) je 20. t. m. v bolnišnici usmiljenih bratov v Gradcu čast. gosp. Janez Modic, župnik na Prihovi na Štajerskem. Naj v miru počiva!

(Osebne vesti.) Presvetli cesar je imenoval kanonika pri tržaški stolnici prečast. gosp. Učmana skolastikom. — Na proseku le umrla gospa Alojzija Gorjup, mati znane rodbine.

(Nesreča.) Iz St. Petra na Notranjskem se nam poroča, da so včeraj zjutraj povodom cesarjevega rojstvenega dné streljali s topiči. Vsled nepredvidnosti se je užgalo blizu tri kg. smodnika. Štirinajstletni Tom. Brgoč je na levi strani gorenjega života močno opečen.

(Občinske volitve v Črnomlju) so bile jako viharne, kakor se nam poroča. Obe stranki ste napeli vse svoje moči. Stranka prejšnjega župana je le v prvem razredu prodrla s tremi svojimi kandidati. Izvoljeni so v I. razredu: Andr. Lakner, Fr. Šušteršič, Anton Jeršinovec in Anton Pavlin; v II. razredu: Ivan Müller, Avg. Kunc, Fr. Jerman in Janez Grahek; v III. razredu: Leopold Skubic, Leopold Plevnik, Janko Schweiger in Ivan Voščaj. V občinskem odboru je sedaj devet nasprotnikov bivšega župana.

(Umirovljen) je okrajni tajnik pri deželni vladi kranjski, g. Rudolf Endlicher.

(Turjaške občine odbor) je imenoval častnimi občani gg.: okrajnega glavarja dr. pl. Thoma na v Kočevju, okr. sodnika Danila Šuflaja in davkarja Josipa Supančiča v Velikih Laščah.

(Na Tolminskem) bode dné 30. t. m. dopolnilna volitev za goriški deželni zbor, ker je bil č. g. dr. Anton Gregorčič odložil mandat. Kakor kaže izid volitev volilnih množ, bode č. g. dr. Gregorčič zopet izvoljen.

(Nemška nestrpnost ali nelojalnost?) Iz Celja se nam poroča: Pri veliki maši na rojstveni dan pripetil se je zopet — škandal. Navada je, da se koncem te maše — kakor drugod — poje vselej cesarska pesem na koru. Tedaj se je zahtevalo od slovenske strani, naj se poje jedna kitica tudi slovenski. Nemške dame, menda same Tusnelde iz „rajha“, odklonile so to prošnjo in raje niso pele — cesarske pesni! — Lepe gospice to, ki so iz same nemške zagrizenosti opustile pevanje cesarske pesni, kakor je to stari patrijotični običaj, da niso ugodile povsem opravičeni, domoljubni slovenski prošnji. Ta slučaj provzročil je med slovenskimi župljani in občinstvom veliko razburjenje.

(Sokolska slavnost v Celju) bode velikanska; vdležili se je bodo poleg slovenskih sokolskih družtev tudi hrvatska in češka.

(Ljudsko gibanje na Kranjskem.) Tukajšnji uradni list poroča, da je bilo minolo leto na Kranjskem 3330 porok, 18.377 se jih je rodilo, 14.936 pa umrlo. Koncem minolega leta je bilo na Kranjskem 501.780 prebivalcev, in sicer 239.229 moških in 262.551 ženskih; aktivne armade je bilo 2267 množ.

(Na vinarski, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu pri Novem Mestu) razpisanih je do dné 20ega septembra t. l. šest deželnih ustanov, do katerih imajo pravico sinovi kranjskih kmetovalcev in vinarov, kateri pa morajo biti najmanj 16 let stari, krepkega telesa in čvrstega zdravja. — Učenci z deželnimi ustanovami dobé v tej šoli stanovanje, hrano in pouk brezplačno, za obleko si pa morajo sami skrbeti. Prošnjam priložiti je rojstveni list, spričevalo dovršene ljudske ali obiskovanje srednje šole, zdravniško potrdilo o čvrstem telesu in trdnem zdravju, in župnijsko spričevalo o lepem vedenju. — Prošnjam za sprejem proti plačilu priložiti je reverz ali obvezno pismo starišev oziroma varuha zaradi vzdržavanja učenca.

(Razpisana) je služba nadučitelja-voditelja na I. mestni petrazredni deški ljudski šoli v Ljubljani, eventualno služba učitelja I. oziroma II. plačilne vrste z sistemizovanimi pripadninami. Prošnje do 15. septembra t. l. pri c. kr. mestnem šolskem vètu.

(Poljak in jugoslovanska akademija.) Listi so poročali, da je neki Poljak Pabrinsky v Rogatecu obiskal škofa Strossmayerja in hrvatski akademiji zapisal 70.000 rubljev. „Obzor“ pa je zvedel na dotičnem mestu: Imovit Poljak, ki je prepotoval jugoslovanske kraje ter se naučil hrvatski, dober

poljski rodoljub in goreč Slovan, naznanil je že pred tremi leti pokrovitelju jugoslovanske akademije, da rad zapusti polovico svojega imetja jugoslovanski, drugo polovico poljski akademiji v Krakovem. V tem smislu se je sestavila oporoka. Ta dobrodušnik pa se ne imenuje Pabrinjsky, marveč se skriva pod imenom L. S. Imetje se bode razdelilo po njegovi smrti.

(Tedenski somnji v Zagrebu.) Mestno poglavstvo v Zagrebu nam je poslalo naslednje naznanilo: Mestni zastop v Zagrebu je sklenil, da bodo pričeni s 27. avgustom t. l. v Zagrebu somnji vsak teden, in sicer vsako sredo, ako pa na ta dan pade praznik, prvi naslednji dan, dalje na veliki četrtek in na Tominje dne 21. decembra. Znano je, da se na zagrebške somnje doganja veliko število rogatega živine, kónjin prašičev. Opozorjamo torej tudi naše živinske kupce in mesarje na zagrebške tedenske somnje, kjer imajo priliko, kupiti si lepega blaga po primerni ceni. Na zagrebških somnjih se shaja največ živine iz Hrvatske in severne Bosne, izvažajo pa na vse strani, rogata živina in prasci posebno v avstrijske dežele, konji v Italijo.

(Slovensko bralno društvo v Tržiču) pridedi dne 7. septembra ob obletnici svojega obstanka veselico s sodelovanjem gledaliških diletantov kranjske čitalnice. Svirala bode vojaška godba domačega pešpolka. Popoldne ob polu 3. uri je sprejem društev in gostov pred gostilno g. Roka; odtod vhod v gostilno in na vrt g. Perneta, kjer se vrši prvi del veselice, in sicer: a) slavnostni govor, b) petje, c) srečkanje. Med točkami svira godba. Tablice za srečkanje so po 10 kr. Blagovoljno darovani dobitki se hvaležno sprejemajo. Dobitki, za katere se nikdo v osmih dneh ne oglasi, pripadejo zakladu na korist revnih šolarjev tržiških, za katere je namenjen tudi čisti dohodek veselice. Drugi del veselice bode obsejal: a) gledališčno predstavo v dvorani pri Slugi, b) petje, c) prosto zabavo. Vstopnina 50 kr. Sedeži pri predstavi po 20 kr. K tej prvi javni veselici vabi odbor vse bližnje in daljne rodoljube. Gospodje iz Ljubljane, kateri bi utegnili počastiti tržiške Slovence s svojo vdeležbo, naj to naznanijo do 4. ali 5. septembra tržiškemu ali kranjskemu bralnemu društvu.

(Duhovniške premembe v goriški nadškofiji.) Č. g. Karol Perinčič je premeščen iz Boveca v Trento; novomašnik č. g. V. Kragelj pride v Bovec, č. g. T. Rutar je premeščen iz Lokoveca v Deskle, č. g. A. Pipan iz Kobarida v Lokovec, novomašnik č. g. J. Primožič pride v Kobarid, č. g. Janez Sedej iz Totmina v Borjano, novomašnik č. g. A. Gergolet v Tolmin, č. g. Fr. Pipan gré s Šentviške Gore za oskrbnika v Jageršče, novomašnik

č. g. Izidor Primoš pride za III. kapelana v Flumicelo.

(Glavni dobitek srečk dunajske razstave) v znesku 50.000 gld. je dobila mlada gospica Heim iz Weidlingau-a pri Dunaji. Njeni stariši bivajo tam na letovišču, odkoder je gospodična s svojo družino napravila izlet z državno železnico. V družbi je bil tudi mlad Turek, ki je na kolodvoru v trafiki kupil srečke in vsaki dami podaril eno. Gospica Heim je imela srečo, da je dobila glavni dobitek. Drugi dobitek v znesku 5000 gld. je dobil neki uradnik, tretji v znesku 2000 gld. neki častnik. Vsi trije dobitki so se takoj izplačali.

Raznoterosti.

— Petrolejev studenec. Blizu Mehadije so kopali na dvorišču tamošnjega posestnika Ivana Jenezana vodnjak. Pri tem so zadeli ob žilo, iz katere je privrel petrolej baje v jako obilni meri.

— Najbogatejši Kitajec. Kakor poročajo s Kitajskega, umrl je v svojej palači v Honamu v Kantonu najbogatejši Kitajec. Evropejci so ga poznali pod imenom Hofqwa, njegovo pravo ime je pa bilo Ng Chi-Sing. Njegovo premoženje je bajno. Leta 1834 je premožeg 26.000.000 dolarjev. On je bil največji trgovec s čajem.

Telegrami.

Dunaj, 25. avgusta. Mejnarnodni semenski trg otvorjen. Vladni zastopnik je obljubil, da bo vlada še nadalje pospeševala to ustanovitev.

Dunaj, 25. avgusta. Nevihta med Eggenburgom in Linburgom (Franc-Jozefova železnica) je odtrgala strehe mnogim vagonom, 50 praznih voz je prevrnila. Stroj in obloženi vozovi so ostali na tiru. Dva pri vlaku poslujoča moža sta bila omamljena. Proga je pretrgana. Promet se vrši po ovinku, vsled česar so nekateri vlaki zakasneli.

Rim, 25. avgusta. Iz Peterburga došla poročila trdijo, da je Rusija podarila Črni Gori eno večjo ladijo.

Pariz, 24. avgusta. Pri Royanu sta trčila dva vlaka vkupe, vsled česar je več popotnikov poškodovanih. — Pri St. Nazaire je trčila francoska ladija ob angleško; angleška ladija se je potopila.

Peterburg, 24. avgusta. Car je podelil nemškemu državnemu kancelarju red svetega Andreja prve vrste, nemškemu generalu tobacnico s carjevo podobo vdeleno v briljante ter tajnemu svetniku Lukanusu red sv. Ane prve vrste. Sinoči je bila v Petrovem Dvoru prirejena pojedina v čast nemškega cesarja, katere so se vdeležili tudi Caprivi, Giers in Pobjedonoscev. Park je bil sijajno razsvetljen.

Po slovesu je šel cesar Viljem na ladijo „Hohenzollern“, da odpotuje.

Petrov Dvor, 23. avgusta. Cesar Viljem se je vdeležil vaj vyborškega pešpolka. Po vajah je bil zajutrek, pri katerem je car Aleksander napil nemškemu cesarju in nemški armadi. Car je podelil cesarju trojko s tremi čilimi konji. Car je imel državnega kancelarja Caprivija eno uro v avdijenci.

Dover, 25. avgusta. Ladija, na kateri je bila cesarica Elizabeta, morala je tu postati vsled slabega vremena. Prepeljala se je v poštni ladiji v Calais, od koder bode nadaljevala potovanje v Cherbourg.

Novi Jörk, 25. avgusta. Kakor poročajo Reuterjevo poročilo, pričelo se je zopet sovražstvo v Srednji Ameriki mej četami. Vnel se je boj mej Sansalvadorjem in Hondurasom. Zadnjeimenovana republika zmagana.

Umrli so:

V bolnišnici:

21. avgusta. Alojzij Pogačnik, mizarski pomočnik, 27 let, kronična Brighthoea bolezen.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		razkoma v mm	toploma po Celziju			
23	7. u. zjut.	739.9	15.8	sl. svzh.	jasno	0.01
	2. u. pop.	737.5	25.4	sl. vzh.	„	
	9. u. zveč.	736.5	18.8	sl. zap.	„	
24	7. u. zjut.	736.4	16.4	sl. jvzh.	megla	0.00
	2. u. pop.	726.2	30.0	sl. jug.	jasno	
	9. u. zveč.	725.9	23.0	„	oblačno	

Srednja temperatura obeh dni 20.0°, in 23.1°, za 1.7° in 5.1° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

25. avgusta.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	88 gld. 05 kr.
Srebrna - 5 1/2 - 100 - 16%	89 - 75 -
5% avstr. zlata renta, davka prosta	107 - 30 -
Papirna renta, davka prosta	101 - 25 -
Akcije avstr.-ogerske banke	950 - - -
Kreditne akcije	306 - 25 -
London	112 - 45 -
Francoski napoleond.	8 - 96 -
Cesarski cekini	5 - 35 -
Nemške marke	55 - 12 1/2 -

UČENEC

vsprejme se takoj, ki ima veselje do čevljarstva obrta. Vsprejme se tudi tak, ki se je že drugje učil tega obrta. Natančneje pové upravništvo „Slovenca“. (2-2)

Obrabljene pismene marke kupuje vsak čas

G. Zechmayer, Nürnberg.

Obrazci zastoj. 15-(6)

Svoje popolno priznanje

izrekam slavni c. kr. priv. avstrijski zavarovalni družbi

„DUNAV“

na Dunaju,

kakor tudi gospodu Josipu Aistrich-u, komisarju te [družbe v Ljubljani, za naglo izplačilo celega zavarovanega zneska za moje mi v Mostah pri Ljubljani pogorelo poslopje.

Ob enem priporočam najtopleje vsakemu to povsem zanesljivo domačo c. kr. priv. zavarovalnico.

Moste, dne 24. avgusta 1890.

Jožefa Kušar.

Potrjeno.

Županstvo v Mostah, dne 24. avgusta 1890.

Janez Slapničar,
župan.

(1)

P. n.

Ker sem si kot preizkušeni mehanik in člen dunajske zadruga prisvojil temeljito prakso v

elektro-tehniški stroki,

prosim prečast. duhovščino in veleslavno občinstvo polnega zupanja. Potrudil se bodem, da vstrežem po svojej najtemeljitejši vednosti in zmožnosti cenjenim naročnikom. Priporočilne izjave o vže izvršenih naročilih so na razpolago.

Priporočam se glede na omenjeno slav. občinstvu najtopleje.

Spoštovanjem

Jos. Auspitzer,

preizkušeni mehanik.

v Ljubljani, Židovske ulice št. 4.

Vnanja naročila izvršujem točno in poceni.

OLJNATE BARVE

kositarških pušicah po pol in jeden kilo priporoča najceneje

ADOLF HAUPTMANN,

tovarna oljnatih barv, laka in firneža

semeniško poslopje 6 LJUBLJANA semeniško poslopje 6.